

امر به معروف و نهی از منکر

مسئله 1 - امر به معروف و نهی از منکر بر همه افراد عاقل و بالغ با شرایط زیر واجب است:

1- باید شناخت لازم و صحیح را نسبت به معروف و منکر داشته باشد و احکام شرعی امر به معروف و نهی از منکر را بداند. **2-** کسی که می خواهد امر و نهی کند باید یقین داشته باشد که طرف مقابل کار حرامی را انجام می دهد یا امر واجبی را ترک می کند. **3-** باید احتمال دهد که امر و نهی او اثر دارد، خواه اثر فوری داشته باشد یا غیر فوری، کامل یا ناقص، بنابراین اگر بداند امر و نهی او هیچ اثر نمی کند واجب نیست. **4-** باید در امر و نهی او مفسده و ضرری نباشد، پس اگر بداند یا خوف این باشد که امر یا نهی او، ضرر جانی یا عرضی و آبرویی یا مالی قابل توجه نسبت به او یا بعضی از مؤمنین می رساند واجب نیست، ولی اگر معروف و منکر از اموری باشد که شارع مقدس اسلام اهمیت زیادی به آن می دهد (مانند حفظ اسلام و قرآن و استقلال ممالک اسلامی، یا حفظ احکام ضروری اسلام)، باید اعتنا به ضرر نکند و در حفظ و حراست از دین و کشور اسلامی بکوشد.

مسئله 2 - اگر بدعتی در اسلام گذاشته شود (مانند منکراتی که دولتهای ناصالح به نام اسلام انجام می دهند) بر همه، مخصوصاً علمای دین واجب است حق را اظهار و باطل را انکار کنند.

مسئله 3 - هرگاه احتمال صحیح داده شود که سکوت، موجب گردد تا عمل منکری معروف، یا عمل معروفی منکر تلقی شود، بر همه مخصوصاً علمای اسلام واجب است که حقیقت را اعلام کنند و سکوت جایز نیست.

مسئله 4 - هرگاه سکوت علما و روشنفکران اسلام یا غیر آنها موجب تقویت ظالم یا تأیید او شود، یا سبب جرأت او بر انجام سایر محرمات گردد، واجب است حق را اظهار و باطل را انکار کنند.

مسئله 5 - برخی از مراتب امر به معروف و نهی از منکر، مانند: گفتن با زبان و نصیحت، قطع رابطه با فرد خطا کار و ترک مراوده با او، احتیاج به اجازه فقیه جامع الشرایط و حاکم شرع ندارد. اما بعضی از مراتب آن مانند: توسل به زور برای جلوگیری از منکر یا اجرای معروف، باید حتماً با اجازه فقیه جامع الشرایط باشد و هیچ کس بدون اجازه حاکم شرع حق اقدام ندارد، بلکه باید اصل اقدام و خصوصیات و اندازه آن طبق ضوابط اسلامی با نظر حاکم شرع تعیین گردد.